

Asia: VN/335/2019-OM-118

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä "MaRa") lausuu luonnoksesta hallituksen esitykseksi seuraavaa:

Oikeusministeriö on laatinut luonnoksen hallituksen esitykseksi eduskunnalle vesilain muuttamisesta. Esityksen tavoitteena on tarkistaa vesilakia niin, että kalatalousvelvoite tai kalatalousmaksu voitaisiin jatkossa nykyistä helpommin liittää lainvoiman saaneeseen vesivoimalaitokseen lupaan, johon sellaista ei sisälly. Tämän tarkoituksena on osaltaan elvyttää kansallisia vaelluskalakantoja.

1. Kalastusmatkailun mahdollisuuksiin tulee panostaa

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa todetaan, että kalastusmatkailun mahdollisuuksiin panostetaan.

Maa- ja metsätalousministeriön laatimassa Kalastusmatkailun kehittämisohjelmassa 2024–2034 on asetettu tavoitteeksi, että Suomella on houkutteleva kalastusmatkailun imago. Kalastusmatkailu on hyvinvointia ja työtä luova elinkeino, jolla on merkittävät aluetaloudelliset vaikutukset. Kalastusmatkailun yritystoiminnalla on hyvät edellytykset kehittyä ja menestyä. Kalakantojen hoito, kalavesien hallinnointi ja kalastuslupien kehittäminen palvelevat kalastusmatkailun toimintaedellytyksiä. Suomi tarjoaa kalastusmatkailuille hyvät puitteet lukuisine ja monipuolisine vesistöineen sekä kalalajeineen.

Vaelluskalakantojen elvyttämiseen perustuva NOUSU-ohjelma sai jatkoa myös Petteri Orpon hallituksen kaudella. Ohjelma toimeenpanee EU:n vesipuitedirektiivin tavoitteita saavuttaen vesistöjen hyvä ekologinen tila. Luontoarvojen lisäksi ohjelman toimenpiteet tukevat alueiden elinvoimaisuutta ja luomalla mahdollisuuksia virkistyskäytön monipuolistamiseen.

Kansallinen kalatiestrategia on valmistunut vuonna 2012 ja sillä on ollut merkittävä vaikutus uhanalaisten kalakantojen elvytyksessä. Maa- ja metsätalousministeriö on käynnistänyt kalatiestrategian päivityksen. Kalatiestrategian päivittäminen on kirjattu hallitusohjelmaan yhtenä vaelluskalakantojen elvyttämiseen tähtäävänä toimenpiteenä.

2. Vaelluskalakantojen vahvistuminen parantaa matkailutoiminnan edellytyksiä

Vesien hyvä tila vaikuttaa olennaisesti luonnon virkistyskäytön ja luontoon perustuvien elinkeinojen alueellisiin ja paikallisiin toimintaedellytyksiin. Lisäksi vesien hyvä tila edistää matkailun mahdollisuuksia puhtaan luonnon tarjoamien elämysten kautta. MaRa on pitänyt yleisesti vesiensuojelua ja vesien kunnostamista tärkeänä ja katsonut, että sitä tulisi nykyisestään jopa lisätä.

MaRa katsoo, että nykyinen sääntely on rajoittanut vaelluskalakantojen ja muun vesiluonnon tilan parantamistoimia. Luonnoksessa ehdotetulla sääntelyllä pyritään parantamaan kalakantojen elinoloja. Kalakantojen vahvistuminen parantaa pidemmällä aikavälillä kalastus- ja virkistyskäyttömahdollisuuksia vesistöissä. Erityisesti vaelluskalakantojen vahvistuminen parantaa matkailutoiminnan edellytyksiä sekä alueiden vetovoimaisuutta.

Luonnoksessa esitetty vesilain muutos on tarpeellinen ja perusteltu vaelluskalakantojen sekä yleisesti kalakantojen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Muutos on tarpeen myös vesipolitiikan puitedirektiivin täytäntöönpanon tehostamiseksi sekä vesien hyvän tilan tavoitteiden saavuttamiseksi. Esitetty muutos on siten sekä ekologisesti että oikeudellisesti perusteltu.

Elinvoimaiset kalakannat ovat myös osa alueellista huoltovarmuutta ja luonnonvarojen kestävää käyttöä. Niiden turvaaminen on pitkällä aikavälillä yhteiskunnallisesti tärkeää.

MaRa pitää esitystä perusteltuna ja katsoo, että ehdotettu vesilain muutos vahvistaa vesiluonnon tilaa ja tarjoaa hallitun tavan parantaa vaelluskalakantojen elvyttämistä vesistöissä aiheuttamatta kohtuutonta haittaa yksittäisille toiminnanharjoittajille.

Hämäläinen Sami
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry